

21 มิถุนายน 2560

เรื่อง ความเห็นต่อประเด็นการใช้อำนาจของอธิบดีกรมประมง ตามมาตรา 83 แห่ง พระราชกำหนดการประมงเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานในภาคประมง

เรียน อธิบดีกรมการจัดหางาน

สำเนา อธิบดีกรมประมง

ตามที่ สมาคมการประมงแห่งประเทศไทย มีหนังสือถึงรัฐบาล เรื่องปัญหาการขาดแคลนแรงงานในภาคประมง ซึ่งกระทรวงแรงงานไม่มีนโยบายเปิดจดทะเบียนผ่อนผันแรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยผิดกฎหมายแล้ว และจากการประชุมศูนย์บัญชาการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย (ศปมผ.) ที่ผ่านมามีมติให้กรมประมงพิจารณาใช้อำนาจตามมาตรา 83 แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 โดยให้ผู้ประกอบการแจ้งความต้องการแรงงานต่างด้าวว่าเรือประมงแต่ละลำยังขาดแคลนแรงงานจำนวนกี่คน จากนั้นอธิบดีกรมประมง จะผ่อนผันให้แรงงานอยู่ในราชอาณาจักรและสามารถทำงานประมงเป็นการชั่วคราว 1 ปี โดยกรมประมงจะออกเอกสาร Sea book เป็นเอกสารประจำตัวให้แก่แรงงานต่างด้าวดังกล่าว และกำหนดให้แรงงานกลุ่มดังกล่าวดำเนินการตรวจสุขภาพติดต่อกันไป ปัจจุบันมีความต้องการแรงงานประมงอีกประมาณ 40,000 คน

วันที่ 19 มิถุนายน 2560 อธิบดีกรมการจัดหางาน ได้เชิญตัวแทนองค์กรภาคประชาสังคม ร่วมประชุมชี้แจงการดำเนินงานตามร่างพระราชกำหนดการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว พ.ศ... และการบังคับใช้มาตรา 83 แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ.2558 โดยในส่วนของ การบังคับใช้มาตรา 83 นั้น องค์กรเครือข่ายประชากรมข้ามชาติ ขอสรุปข้อคิดเห็นและข้อเสนอขององค์กรภาคประชาสังคมที่เข้าร่วมประชุม ดังต่อไปนี้

1. การอนุญาตให้ทำงาน เป็นบทบาทหลักของกระทรวงแรงงาน ที่เชื่อมโยงกับการคุ้มครองแรงงานตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน การประกันสังคมและเงินทดแทน ตลอดจนการบริหารทั้งในระยะสั้นและระยะยาว
2. การสำรวจความต้องการแรงงานต่างด้าว เป็นบทบาทของกรมประมง ที่ควรสำรวจให้เห็นถึงความต้องการแรงงานที่แท้จริงในภาคกิจการประมงทะเล เนื่องจากการพิจารณาความต้องการแรงงานประมงจะต้องพิจารณาความสอดคล้องระหว่างกำลังแรงงานในเรือประมงกับประเภทของเรือประมง รวมถึงการกำกับดูแลโดยศูนย์แจ้งเข้าแจ้งออกจากท่าเรือ (PIPO) ซึ่งกิจการประมงประสบปัญหาขาดแคลนแรงงานมาอย่างต่อเนื่อง และที่ผ่านมา การใช้แรงงานที่ได้รับการผ่อนผันก็ยังไม่ตอบสนองต่อปัญหานี้

3. ประเทศไทย ควรสำรวจความพร้อมของรัฐบาลประเทศต้นทาง ด้านความร่วมมือในการสนับสนุน ให้แรงงานเข้าสู่กระบวนการพิสูจน์สัญชาติ ภายหลังจากที่มีการออกเอกสาร Seaman ให้กับแรงงาน เนื่องจาก องค์การภาคประชาสังคม พบว่า กระบวนการพิสูจน์สัญชาติในปัจจุบัน ยังไม่ได้ ได้รับความร่วมมืออย่างเต็มที่จากประเทศต้นทาง
4. ประเทศไทย จำเป็นต้องมีแผนการรองรับ มีกระบวนการติดตาม ตรวจสอบ หรือ ลดปัจจัยเสริม ที่ทำให้แรงงานประมงไหลไปสู่กิจการอื่น ที่มีสภาพการทำงาน ค่าจ้าง และสวัสดิการที่แตกต่างกัน ซึ่งจะนำไปสู่การขาดแคลนแรงงานในภาคประมงอีก เช่นเดียวกับบทเรียนในกิจการแปรรูปสัตว์น้ำ
5. ควรพิจารณาปรับสภาพการทำงาน ให้มีสภาพการทำงานที่ดี (Decent Work) สามารถสร้าง แรงจูงใจแก่แรงงาน แม้กระทรวงแรงงานได้มีแนวคิดในการเสนอปรับค่าจ้างขั้นต่ำในกิจการ ประมง เป็นวันละ 400 บาท ให้นายจ้างจัดสวัสดิการ อาหารและที่พักและการทำประกันภัยหมู่ ให้กับลูกจ้างนั้น เห็นว่า ในอนุสัญญาองค์การด้านแรงงานระหว่างประเทศฉบับที่ 188 ซึ่งประเทศไทยมีแนวโน้มจะให้สัตยาบันต่ออนุสัญญาดังกล่าว กำหนดให้การประกันสังคมแก่แรงงานประมง ต้องไม่แตกต่างและต่ำกว่าระบบการประกันสังคมทั่วไป ดังนั้น การใช้ประกันชีวิตของเอกชน สำหรับกับแรงงานประมง จึงไม่ควรแตกต่างและต่ำกว่าระบบการประกันสังคมของรัฐ
6. ควรพิจารณาให้แรงงานที่ได้รับ Sea book ซึ่งเป็นใบอนุญาตทำงาน สามารถขึ้นทะเบียนเป็น สมาชิกของกองทุนประกันสังคมของรัฐ และกำหนดให้กิจการประมง เป็นกิจการที่ให้นายจ้าง จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเงินทดแทน ตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ.2537 เนื่องจากประกัน สุขภาพหรือของเอกชน ไม่คุ้มครองกรณีลูกจ้างประสบอันตราย สูญหาย หรือเสียชีวิตระหว่างการ ทำงาน
7. ควรใช้มาตรฐานในการกำกับดูแลนายจ้างและแรงงาน ให้เป็นไปตาม (ร่าง) พระราชกำหนด บริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว โดยกำหนดให้นายจ้างวางหลักประกันความเสียหายอัน เกิดจากการนำคนต่างด้าวมาทำงานที่รัฐสามารถพิจารณาหักหลักประกันที่วางไว้กับกระทรวง แรงงานหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบเพื่อใช้ในการชดเชยค่าเสียหายได้ รวมถึงหน้าที่ในการส่งกลับ แรงงานต่างด้าวและแจ้งต่อหน่วยงานรัฐ
8. ควรนำเรื่องปัญหาการขาดแคลนแรงงานในกิจการประมงทะเล เสนอต่อคณะกรรมการตาม (ร่าง) พระราชกำหนดบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว เพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาทั้งใน ระยะสั้นและระยะยาว
9. กรณีเข้ามีส่วนร่วมในลักษณะ Third party ภาคประชาสังคมยินดีให้ความร่วมมือ แต่จำเป็นต้อง พิจารณาในรายละเอียดและหารือร่วมกัน รวมถึงรูปแบบการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐ

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ นายอดิสร เกิดมงคล ผู้ประสานงาน เครือข่ายประชากรข้ามชาติ

โทรศัพท์ 089 788 7138 หรือ อีเมลล์ adisom.keadmongkol@gmail.com